

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ

Α) Έργα Μέγδοβα

(Έκθεσις Κ. Παπαϊωάννου Βιβλ. 2ον σελ. 1-53. Παρατηρήσεις Γ.

Χαρμπούρη σελ. 1-3)

1.- α) Η ανάγκη της εξεταστικῆς τοῦ θέματος τούτου ἀνέκυ-
ψεν ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐκδ. 9-8-57 ἐπιστολῆς Δ. Φιλαρέτου
ὑπαινεγμοῦ καθ' ὃν "ἡ σύνθεσις Ἑλληνικῶν ἀσφαλειῶν π ρ ο δ ῆ λ ω ς
α η μ' α ἴ ν ε ἰ προμηθεῖαν κάποιου ὑπαλλήλου Σας". Πράγματι κατὰ
τὸ ἄρθρον 16 τῆς ἐκδ. 5-5-1955 συμβάσεως ἡ ΟΙ-ΟΟ εἶχε τὴν π ρ ω -
τ ο β ο υ λ ῖ α ν' ἀλλά καὶ τὴν ε ὑ θ ῦ ν η ν τῆς συνομολογήσεως
ἀπασθῶν τῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Δ. Β. Η. ἀναγκαῶν ἀσφαλίσεων πρὸς
κάλυψιν αὐτῆς "κατὰ παντός κινδύνου" καὶ δι' αὐτὸ τοῦ προβλεπομέ-
νου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 διαγωνισμοῦ. Παρὰ ταῦτα ἡ ἀσφάλεισις τῶν
ἔργων Μέγδοβα ἐγένετο ἀπ' εὐθείας παρ' αὐτῆς, χωρὶς νά προκύπτῃ ἐξ
ἐπισήμου τινὸς στοιχείου, ὡς δηλογοεῖ καὶ ὁ ἀρμόδιος ἐπὶ τῶν ἀσφα-
λίσεων Ἑλλητικῆς τῆς Δ. Β. Η. Τ. Χρυσόφιδης εἰς τὸ ἐκδ. 16-10-63
ὑπόμνημά του, ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην π α ρ ε κ κ λ ι σ ῖ ν ἐκ τῆς
συμβάσεως ἀντηλλόγησαν σχετικοὶ μετὰ τῆς ΟΙ-ΟΟ ἐπιστολαὶ ἢ πρόη-
γήθη ἔγκρισις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου. Πιθανολογεῖται ἐντεθῆεν, ὅτι
τοῦτο ἐγένετο κατόπιν προφορικῆς συμφωνίας μεταξὺ ΟΙ-ΟΟ καὶ Γ.
Πεζοπούλου πρὸς διευκόλυνσιν τῆς περὶ ἧς ὁ ὑπαινεγμὸς προμηθεῖας,
ἥτις κατὰ παράδοσιν παρέχετο, εἰς τὰς ἀσφαλίσεις, ἐναντι τῆς ΟΙΔε

Σ. 7.

ποιών προς την ΟΛ-ΟΟ ανταλλαγμάτων και παραχωρήσεων. Πάντως και η ΟΛ-ΟΟ παρέσχε διὰ της υπ' αριθ. 98/106/7007/29-5-56 επιστολής της τὰ ζητηθέντα προς τόν σκοπόν τουτον στοιχεῖα καὶ τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Δ.Β.Η. ἐνέκρινεν, ὡς θὰ ἴδωμεν, τὸ οἰκτερον ασφαλιστήριον.-

β) Ἐκ τῶν 12 ὧρων τῆς ἀπὸ 30-6-56 σχετικῆς διακηρύξεως δέον νὰ μνημονευθῶσιν ἰδιαιτέρως ὁ 5ος, καθ' ὃν "προσφοραὶ γίνονται δεκταὶ μόνον ἀπὸ ὁμίλους ἀποτελουμένους ἐκ 5 τοῦλάχιστον ασφαλιστικῶν ἑταιρειῶν ἐγνωσμένης οἴκον. ἑπιφανείας" καὶ ὁ 12ος, καθ' ὃν ἡ Δ.Β.Η. ἐπεφύλαξεν εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναθέσῃ τὴν ασφαλίαν εἰς τόν ὁμίλον, τὸν παρέχοντα "κατὰ τὴν ἀπὸ δυνάμεως τὸν κρῖνον τῆς" τὰ περισσότερα ἐχέγγυα ἐπαρκεῖς οἶκον. ὑποτάξεως. Ὁ 5ος, προεκάλυψε τὴν ἔγγραφον ἀπὸ 12-7-56 διαμαρτυρίαν τῆς Ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας "Ασθήρ" ὡς κατὰ πειστικὸς καὶ ἀντίθετος πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Δ.Β.Η.. Ὁ Τ. Χρυσόφιδης εἰς τὴν ἀπὸ 17-7-56 σχετικὴν πρὸς τὸν Π. Γουνάρηκην ἀναφορὰν τοῦ παραδέχεται, ὅτι ἡ ἐν τῇ διαμαρτυρῇ ἐκτιθεμένη διαδικασία ασφαλίσεως καὶ ἀντασφαλίσεως εἶνε μὲν "κατ' ἀρχὴν καὶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὀρθή", δὲν ἐφαρμόζεται ὅμως εἰς τὰς μετὰ τὰς ἐργασίας.

γ) Ἡ συσταθεῖσα κατὰ τοῦ Γ. Πεζοπούλου τριμελής ἑπιτροπὴ διὰ τοῦ ἀπὸ 23-7-56 πρακτικοῦ τῆς διεπίστωσεν, ὅτι αἱ ὑποβληθεῖσαι τρεῖς προσφοραὶ τοῦ ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας Ὁμίλου Ἑλλην. Ἀσφαλιστικῶν ἑταιρειῶν, τοῦ τοιοῦτου τῶν Ἀγγλικῶν ἑταιρειῶν (ἑκπρόσωπος Β.Ι. Χέλλ καὶ Σία)

καὶ τῆς 'Ασφαλιστικῆς 'Εταιρείας " 'Αστήρ" εἶναι καθ' ὅλα
τα ὑποθέματα, τοῦ ζητηθέντος κατ' ὅλων ἀσφαλιστροῦ 3.15⁰/₀,
ὄντις κατὰ 63% μικροτέρου τοῦ ἐπὶ τῆς 'Αμερικανικῆς Διοικήσεως
ἐπιτευχθέντος πρὸς 3 1/2 ἐτῶν διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἔργων 'Αλιβερέ-
ου, "Άγρα καὶ Λούρου". Ἡ μὲν διαφορὰ, ἣτις ὑπάρχει εἰς τὰς
προσφορὰς, εἶνε ἡ προταθεῖσα ὑπὸ τῆς 'Εθνικῆς "ἀλληλέγγυος καὶ ἀ-
διαίρετος ἐνοχή" ὅλων τῶν 'Ελληνικῶν 'Ασφαλιστικῶν ἑταιρειῶν, περὶ
τῆς ὅμως, μὴ περιλαμβανομένης εἰς τὴν προσφορὰν τοῦ 'Αγγλικοῦ ὁμί-
λου, οὐδένα λόγον κάμνει ἡ 'Επιτροπὴ, ἂν καὶ ὁ ὅρος οὗτος ἦτο ἐν-
νοητός, πρὸς ἀνὰ διὰ τὴν Δ.Β.Η. Ἐν τέλει ἡ 'Επιτροπὴ
ὑπέδειξε τὴν κατακύρωσιν κατὰ 55% εἰς τὸν 'Ελληνικὸν Ὀμίλον καὶ
45% εἰς τὸν 'Αγγλικόν, ἀποκλεισθείσης τῆς μεμονωμένης συμμετοχῆς
τοῦ 'Αστέρος.

δ) Εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 8-8-56 συνεζητήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 45556/
6-8-56 εἰσηγηοῖς τοῦ Γ. Πεζοπούλου, δι' ἣς προέτεινεν οὗτος τὴν κα-
τακύρωσιν κατὰ 50% εἰς τὸν 'Ελληνικὸν Ὀμίλον, 40% εἰς τὸν 'Αγγλι-
κόν καὶ 10% εἰς τὸν 'Αστέρα. Κατὰ τὴν συζήτησιν διεμύρφωσε τὰ πο-
σοτὰ εἰς 75% ὑπὲρ τοῦ 'Ελληνικοῦ ὁμίλου, ἐξ ὧν 15% ὑπὲρ τοῦ 'Αστέ-
ρος καὶ 25% ὑπὲρ τοῦ 'Αγγλικοῦ, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐνέκρινεν ὁμοφώνως
τὸ Διοικ. Συμβούλιον. Ἡ ἀπόφασις ὅμως (ὑπ' ἀριθμ. 197/1956) παραδό-
ξως καθώρισε τὸ ποσοστὸν διὰ τὰς 'Ελληνικὰς 'Εταιρείας "εἰς τὸ
70-75%", πρῶγμα τὸ ὁποῖον ἔδωκε τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Γ. Πεζοπούλον
νὰ καταβιβάζῃ εἰς 70%, τὸ ποσοστὸν τῶν 'Ελληνικῶν ἑταιρειῶν, ἐπὶ
ἀντιποσῶν ὠφελείᾳ τοῦ 'Αγγλικοῦ ὁμίλου.

καὶ ε) Τὸ ἀσφαλιστήριον ὑπεγράφη τὴν 6-9-56 καὶ τὸ 70% τῶν

8 57 97

Ελληνικῶν ὁτοίρειῶν κατενεμήθη μεταξύ αὐτῶν "συνφωνῶς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν" τοῦ Γ.Πεζοπούλου κατὰ τὸ ὑπ'ἀριθμ.22551/30-8-56 ἔγγραφον τῆς Ἐθνικῆς,ἐξασφαλισθείσης τῆς προνομιακῆς μεταχειρίσεως τοῦ Ἀστέρος,ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου ἐξεδηλώθη ἔντονον τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ (σελ.6),δοθέντος μάλιστα,ὅτι καὶ ἡ προσφορά του ἦτο ὡς μεμονωμένη ἀπαρδεδεκτος καὶ τὸ ἀπονεμηθὲν εἰς τοῦτον 15% δυσανάλογον πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυναμικότητα αὐτῆς κατὰ τὸ ἀπὸ 22-9-55 σημείωμα τοῦ Τ.Χρυσοφίδου (ὅρα ὑπ'ἀριθμ. 254/55 ἀποφ.Διοικ.Συμβουλίου). Ἐξ ἄλλου ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Διοικ.Συμβουλίου ἀντεκατεστάθη ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν "Ὀμιλον ἢ "Ἰονικὴ" διὰ τῆς Ἀσπίδος-Προνοίας καὶ παρελείφθη ἀπὸ τὸν Ἀγγλικὸν "Ὀμιλον ἢ LONDON GUARANTEE AND ACCIDENT CO LTD.

2.- α) Τὴν 13-11-56 ὑπεγράφη τὸ ὑπ'ἀριθ.1 πρὸδοθον σύμφωνον μεταξύ τῶν ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικῶν ὁτοίρειῶν καὶ τῶν ὑπὸ καλῶν,ἀλλὰ ὄχι ἐξουσιοδοτημένων ἐκπροσώπων τῆς Δ.Δ.Η. Ι. Τοιμπούκη καὶ Ι.Κρανίδου καὶ ἐμονογραφήθη ἐπὶ πλέον ἀπὸ τὸν προαναφερθέντα ἀρμόδιον ἐπὶ τῶν ἀσφαλίσεων Τ.Χρυσοφίδου,χωρὶς προηγουμένως,νὰ ἐγκριθῇ οὐδὲ κἄν νὰ γνωστοποιηθῇ εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον,ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐτηρήθη μυστικόν. Εἰς τὰς σελ.7-10 τῆς ἐκδόσεως Κ.Παπαϊωάννου καταχωροῦνται τὸ τε συμφωνητικόν τοῦτο καὶ,οἱ δι' αὐτοῦ τροποποιηθέντες οὐσιώδεις ὅροι τοῦ ἀρχικοῦ ἀσφαλιστηρίου. Ἐνταῦθα σημειοῦται,ὅτι διὰ τῆς νέας συμφωνίας,τῆς μὴ δεσμευτικῆς διὰ τὴν μὴ συμμετασχοῦσαν εἰς αὐτήν διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Δ.Δ.Η.,ἐκαλύφθησαν ἄνευ προσδ-

του ασφαλιστρον καὶ τὰ ῥητῶς ἐξαιρεθέντα διὰ τοῦ ἄρθρου 3α τοῦ
ἀσφαλιστηρίου "ἐλαττώματα κατασκευῆς", εἰς ἃ ῥητῶς ὑπῆχθησαν "τὰ
σφάλματα (λῆθη) διαχειρίσεως, ἐπιβλέψεως, ἐντελέσεως, εἴτε τὰ ὕτα
τυγχάνουσιν ἀποδοτέα εἰς τοὺς ἐργολάβους
εἴτε εἰς τοὺς μηχανικοὺς ἢ τοὺς ἐξου-
σιοδοτημένους αὐτῶν ὡς καὶ ἐλαττωμα-
τικὸν ὑλικόν. Τὰ σφάλματα τῶν μηχανικῶν τὰ καλυ-
πτόμενα διὰ τοῦ παρόντος συνίστανται εἰς λῆθη σχε-
διδόσεως, προγραμματισμοῦ καὶ μελέτης".
Ἐπὶ πλέον οἱ Ἀσφαλισταὶ παρητήθησαν ὄντι ἀνταλλάγματος τοῦ δι-
καιώματος ἀναγωγῆς, ὅπερ εἶχον ἐκ τοῦ ἀσφαλιστηρίου κατὰ τῆς ΟΙ-ΟΟ
καὶ τῶν ὑπεργολάβων τῆς (σελ.13).-

καί β) Διά τῆς ὑπ'ἀριθ.162/20-6-57 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβ. -
λίου ἐνεκρίθη συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ'ἀριθ.1490/25-5-57 εἰσήγησιν
τοῦ Γ.Πεζοπούλου ἡ γενομένη διά τῆς ὑπ'ἀριθ.42003/1-7-57 ἐπιστε-
λῆς αὐτοῦ πρὸς τὴν ΟΛ-ΟΟ, ἀποδεχθεῖσαν ταύτην, ἡ ἀ ρ ι ο τ ι κ ῇ
διά τὴν τελευταίαν ἀπαλλαγὴ τ ὁ ρ ο ν α ὕ τ η ς, ὅσον καὶ τῆς
ἐγγυητρίας τῆς Τραπεζῆς Β.Ν.Ο.Ι. ἀπὸ τῶν ἐκ τῶν πρὸθρ.11,16 καὶ 27
παρ.1 ἐδ.γ'τῆς συμβάσεως τῆς 5-5-1955 ἀπαρρευομένων ὑποχρεώσεών των,
ὁριοθέντος, ὅτι "ἡ Δ.Β.Η. δέν θά δύναται νά καταστήσῃ ὑπεύθυνον
τὴν Β.Ν.Ο.Ι. διὰ τὰ ἀτυχήματα ἢ ζημιὰς καὶ ἀντιστοιχοῦν εἰς τοὺς
κινδύνους τῶν ὁπλοῶν ἢ κἀλυψς προβλέπεται ὑπὸ τῶν διαφόρων ἀφα-
λίσεων", διὰ τὰς ὁποίας τ ὁ π ρ ὢ τ ο ν ἄ ν ε, γ ν ω ρ ῖ σ θ η,
ὅτι θά σ ο υ ν ἡ π τ ο ν τ ο "ἀπ' ἐ ὕ θ ε ῖ α ς ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας

9 5 7

Υπηρεσίας του "Αργοδότου". Ούτε εις τήν εισηγήσασθαι ούτε εις τήν συζητήσασθαι εἰς τὸ ζήτημα τῆς ὡς ἄνω ἐπεντάσεως τῆς ἀσφαλίσεως. Ὁ Π. Γουναρδάκης ἀπαντῶν εἰς σχετικῇν ἐρώτησιν τοῦ Δ. Γαλάνη ἐδήλωσεν, ὅτι "ὁ δὲ νῦν ὑπάρχουν περιπτώσεις τὰς ὁποίας νὰ μὴ ἀσφαλίσωμεν". Εἰς παρατήρησιν δὲ τοῦ ἰδίου, ὅτι "τί θὰ συμβῇ ἂν σπᾶσθαι τὸ φράγμα" δεδομένου, ὅτι "ὁ δὲ νῦν ἀσφαλίζεται, ὅ, τι τεχνικῶς δὲν ἔχεινε καλὰ", προσέθεσε "ὁ δὲ νῦν ὑπάρχει κανεῖς κίνδυνος δι' αὐτό". Ἡ τελευταία αὐτῇ τῇ διαβεβαίωσις, ὡς ἄλλως τε καὶ αὐτῇ αὐτῇ ἡ τροποποίησις, ἥτις ὁποτελεῖ τὴν ἀναγκάσαν συνέπειαν τῆς γενομένης ὡς ἄνω διευρύνσεως τῆς ἀσφαλίσεως, δημιουργοῦσι τὴν εὐλογον ὑπόνοιαν, ὅτι τόσον ὁ Π. Γουναρδάκης, ὅσον καὶ ὁ Γ. Πετρόπουλος ἐτέλουν ἐν γνώσει τῆς τελευταίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πιθανολογεῖται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δὲν θὰ ἀπετόλμων ἄνευ τῆς τοιαύτης γνώσεως οἱ Ι. Τσιμπούκης, Ι. Κρανίδης καὶ Τ. Χρυσόφιδης τὴν ὡς ἄνω οὐσιώδη μεταβολὴν τοῦ ἀσφαλιστηρίου, χωρὶς μάλιστα νὰ συμβουλευθῶσι προηγουμένης τὴν Νομικὴν Υπηρεσίαν διὰ τῆς ἐνδεχομένης ὡς πρὸς τὴν Δ. Β. Η. συνεπειᾶς. Τὸ ὅτι προεκρίθη ἡ παρ' ἀναρμοδίων προσώπων ὑπογραφή καὶ πρὸ παντός τὸ ὅτι ἀπεκρύφθη τοῦτο ἐπιμελῶς ἀπὸ τῶ Διοικ. Συμβούλιον καὶ ἀπὸ τῆς ἀρμοδίας Υπηρεσίας τῆς Δ. Β. Η., πρὸς ἃς δὲν ἐκοινοποιήθη ὡς ἔδει, ἀποτιέλει μίαν σοβαρὰν ἐνδειξιν περὶ τοῦ ὅτι τὰ γινόμενα ὑπέκρυπτον συνάλλαγμα γήινον ἀθέμιτον, ἢ ὅποια, ὡς εἰκόσ, φοβεῖται τὸ πᾶν τῆς ἀημοσύνητος καὶ ἐπὶ λέγει τὴν σκοπὴν ἀντὶ τῆς κανονικῆς οδοῦ. —

3.- α) Η άφορμής της εν τῷ ὑπ'ἀριθ.8010/30-12-57 ἐγγράφῳ τοῦ Διον.Παπαλεονάρδου ἀναφερομένης κακοτεχνίας ἐνός καταρρεύσαντος τοίχου ἀντιστηρίξεως καί τῶν περὶ αὐτῆς καί τῆς ἐξ αὐτῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐγερθεῖσάν ὑμφισβητήσεων ἀπεκαλύφθη τυχαίως τό μυστικόν συμφωνητικόν, ὅπερ ἡ ΥΕΚΡΕ ἐξηκολούθει νά μή γνωρίζῃ, ἐξ οὗ ἐδημιουργήθη θόρυβος, ὅστις ἠνάγκασε τόν Γ.Πεζόπουλον νά συγκροτήσῃ διὰ τοῦ ὑπ'ἀριθμ.Β.270/16-6-58 ἐγγράφου του ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Κ.Κυριακίδου, Γ.Κοζυράκη καί Παν.Μιχαηλίδου πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζήτηματος. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη διὰ τοῦ ἀπὸ 4-9-58 πορίσματος τῆς παρεδόχθη ἐκτός ἄλλων (σελ.13-15), ὅτι ἡ γενομένη τροποποιήσις τοῦ ἀσφαλιωτηρίου "εἰς οὐσιώδη σημεῖα του" εἰς οὗ δ ε - μ ί α ν τῶν ὁρμοδίων ὑπηρεσιῶν κοινοποιηθεῖσα, ἐγένετο "ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Γεν.Διευθύνσεως, ἄνευ αἰτήσεως τῆς ὁρμοδίας ἐν προκειμένῳ ΥΕΚΡΕ, ἄνευ γνώμης τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας καί ἄνευ ἐλέγχου τοῦ τμήματος ἐλέγχου", ε ὕ ν ο ε ὕ μ ὶ ν ο ν τὴν 01-00 καί ο ὕ χ ῆ τ ῆ ν Δ.Β.Η. (σ.14). Παρὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς τόν ἔκδοχον σκοπόν, ὃν ἄλλως τε ἐπέδωκε καί πᾶσα ἄλλη Ἐπιτροπὴ, ὑπὸ τοῦ Γ.Πεζόπουλου, καταρτιζομένη, συνήθως ἐκ προσώπων τῆς εὐνοίας καί ἐμπιστοσύνης του, ὅπως συγκαλύφῃ ἢ περιορίσῃ τό σκάνδαλον, ἀπέδωσε τὰς παρατηρηθείσας σοβαρὰς πράξεις καί παραλείψεις εἰς "ἁ β λ ε φ ί α ν", ἀποκλεισθέντων "οἰωνόηποτε ἐτέρων ἐλατηρίων, δι'ἃ οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἔνδειξις προέκυπεν. ἐκ τῆς γενομένης ἐρεῦνης".

β) Ὁ Γ. Πεζόπουλος, ἂν καί ὀνενικηθῇ τό ζήτημα ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1957 καί ἐτέθη αὐτῇ ἐπισήμως διὰ τοῦ μνηοθέντος ὑπ'ἀριθμ. Μ 290/24-1-58 Ἐμπιστ.ἐγγράφου τοῦ Δ.Παπαλεονάρδου, μόλις μετὰ

9 57 97

πέντε καί πλέον μήνας κατήργησε τήν ὡς ἄνω ἐξεταστικήν 'Επιτροπήν, οὐδέν δέ μέτρον ἔλαβε πρός ἐπιβολήν τῶν παρ' αὐτῆς ὑποδειχθεισῶν κατὰ τῶν ὑπευθύνων πειθαρχικῶν κυρώσεων, ἔστω καί διδ' τῆς τυπικῆς κατ' αὐτήν παραβάσεως καί παραλείψεως. Τό λεγόμενον παρ' αὐτοῦ εἰς τήν ὑπ' ἀριθ. ΕΤ ἀπό 30-3-63 ἀπάντησίν του εἰς τό 22ον εἰδικόν ἐρώτημά μας (κατάθεσις 8η 28-2-63), ὅτι ὁ Τ.Χρυσαφίδης ἀπεμακρύνθη ἀπό τήν θέσιν τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου ἀσφαλίσεως εἶνε ἀ ν α κριβές, καθ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἀπό τό ἀπό 17-1-63 ὑπόμνημά του, οὗτος ἀντεκατεστάθη τήν 3-2-61, ἤτοι μετὰ τρία καί πλέον ἔτη καί πιθανότατα ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀσφαλίσεως τῆς 2ας Μονάδος Πτολεμαΐδος περί τῆς κατωτέρω. Ἀ ν α κ ρ ι β έ ς ἐπίσης εἶνε καί τό ἐν τῇ αὐτῇ ἀπαντήσει του ὑπό τοῦ Γ. Πεζοπούλου βεβαιούμενον, ὅτι τό ἐν λόγῳ ασφαλιστήριον ὑπεγράφη μετὰ δευτέραν δημοπρασίαν, καθ' ὅσον ἡ τελευταία ἀφορᾷ τό διδφορον θέμα τῆς ἀσφαλίσεως τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τῆς Δ.Β.Η. διδ' βλάβας μέχρι 50%.

γ) Ἡ ΥΠΚ.Τ (Δ.Παπαλεονάρδου) διδ' τῶν ὑπ' ἀριθ. 2892/12-6-59, Μ 2499/20-11-58, 5984/19-12-58 καί 520/23-2-59 ἐγγράφων της πρός τήν Διευθύνσιν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καί τόν Νομικόν Σύμβουλον τῆς Δ.Β.Η. καί ὁ τελευταῖος διδ' τῶν ὑπ' ἀριθ. 1300/3-2-59 καί 2482/2-3-59 ὁμοίων ἐζήτησαν, ὅπως καταλογισθῇ εἰς τήν ΟΙ-ΟΟ τό ἀντιστοιχοῦν εἰς τήν γενομένην ὑπέρ αὐτῆς διεύρυνσιν τῆς ἀσφαλίσεως μέρος τοῦ ἀσφαλιστροῦ. Ἡ Διευθύνσις Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν διδ' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 42221/18-4-59 ἐγγράφου της ἐζήτησεν ἀπό τήν 'Βουλευτικήν Ἀσφαλιστικήν Ἑταιρείαν σχετικῆς διευκρινίσεις "διὰ λ ό γ ο υ ς κ α θ α ρ ῶ ς π λ η ρ ο φ ο ρ ι α κ ο ῦ ς", ὡς προσέθεσεν ὁ Ι.Τσιμπού-

κης προφανώς προς καθυσχασίν της. Η Ήθνική ἀπήντησε με τὰ 40 καί π λ έ ο ν ή μ έ ρ α ς, διό της από 5-6-59 έπιτωλής της, ότι "οὐδέμια απόδοσις ποσοστοῦ ασφαλιστροῦ δύναται νά γείνη" δεδομένου, ότι τοῦτο "δέν ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ ἀπορρίσματος τῶν καθ' ἑκαστον καλυπτομένων κινδύνων". Ὡς ὅμως προκύπτει ἀπό αὐτάς ταύτας τῆς προσφοράς τῶν ἐν τῷ ασφαλιστηρίῳ ὁμιλων, προτείνεται με τ ω μ έ ν ο ν ασφαλιστρον 3^ο/οο διὰ τήν περίπτωση καθ' ἣν θά ἐξηροῦντο ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ὠριόμενοι κίνδυνοι ἐκ στάσεων, ἀπεργιῶν κ.λ.κ.

δ) Ὁ Διευθυντής τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας "Ἴονική" Β. Βελιμέξης κατέθεσεν ἐνόρκως, ότι "ὅαν ἡ ἐπέκτασις ἔγεινεν ἀνευσροθέτου ασφαλιστροῦ, τοῦτο θά σημαίνει, ότι τό ἀ ρ χ ι κ ό ν ἀ σ φ ά λ ι σ τ ρ ο ν, ἐκρίθη ἀπό τοὺς ασφαλιστάς καί ἀντασφαλιστάς, ὡς κ' α ρ έ χ ο ν. π ε ρ ι θ ώ ρ ι α διὰ τήν τοιαύτην ἐπέκτασιν τῆς καλύψεως" (σ.18). Ἐπίσης ὁ Ἀλεξ. Ταμπουρῆς, Διευθυντής τῆς Ἀσπίδος-Προνοίας εἰς τήν ἀπόμθ-3-63 ἔνορκον κατέθεσεν του βεβαίῳ, ότι "κατόπιν ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΩΝ ΚΑΡΑ ΤΗ Δ.Β.Η. ἐ π ε τ ύ χ α μ ε ν ν ά σ υ μ π ε ρ ι λ η φ θ ῶ μ ε ν καί ἡ μ ε τ ς μέ μικρόν ποσοστόν" εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ "Ἔργου Μέργαβα".

ε) Ἄν καί κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου Θ. Μακρῆ ἡ Δ.Β.Η. ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωσιν, ὅπως καταβάλῃ εἰς τήν ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρείαν Κίλλ τὸ χαρτόσημον τὸ ὑποῖον τυχόν θά ἐπλήρωνε κατὰ τήν γνωμοδότησιν, ἐν τούτοις δέν ἀφηρέθη ἀπὸ τὸ οἰκεῖον ἀσφάλιστρον τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ χαρτόσημον τοῦτο ποσοστόν, προκύψεως ἐντεῦθεν κατὰ τήν ὁμολογίαν τοῦ Τ. Χρυσοφίδου (σημείωμα

5 57 17

17-1-63) ζημίας της Δ.Σ.Η. Δραχ.85.000,00,ών εξητήθη καί έπετεύχθη
έοχάτως ή έπιστροφή.

καί οτ) τό δλκινόν άσφαλιστρον,ύπολογιζόμενον επί άσφαλιζομέ-
νης άξίας 16.000.000 δολ.άνηλθεν εΐς 50.400 δολ.,δέν περιελάμβα-
νε καί τόν ήλεκτρομηχανικόν έξοπλισμόν λειτουργίας (έξαιρέσει γε-
ρανογεφύρας),ή άσφάλιαις του όποιου,βαρύνουσα κατά τό άρθρον 19
της Γενικής Συγγραφής 'Υποχρώσεων τούς υπεργολάβους καί προμη-
θευτάς,έγένετο άπ'εύθείας παρά της ALSTHOM παρά τη Γερμανική
'Ασφαλιστική 'ταιρεία "ALIANZ" δι'άξίαν δραχμών 189.000.000 καί
επί άσφαλίωσφ 3,53^ο/οο (σελ.19).-

Β)'Ηλεκτρομηχανικός 'Εξοπλισμός 2ας Μονάδος Α.Η.Σ.

Πτολεμαΐδος

4.- α) Συμφώνως πρός τό άρθρον 51 παρ.3 της από 19-11-
58 συναφείσης μεταξύ Δ.Σ.Η. καί ALSTHOM συμβάσεως διά τήν κατο-
σκευήν της 2ας μονάδος του Α.Η.Σ.Πτολεμαΐδος,ή δευτέρα συνεφώνησε
διά λογαριασμόν της Δ.Σ.Η. άνευ διαγωνισμού μετά της έν παρισί-
οις ALIANZ τήν άσφαλίειν του ήλεκτρομηχανικού έξοπλισμού της
έν λόγφ 2ας μονάδος από 1-12-60 μέχρι 1-11-62 επί άσφαλίωσφ
5,95^ο/οο δι'άξίαν δρ.460 έκατομμυρίων (ύρα λοιπούς όρους σελ.24
καί 25). 'Ο Γ.Πεζόπουλος διά της ύπ'άριθ.6401/10-11-60 εισηγήσε-
ως του ζητεΐ,όπως έγκριθΐ ή άσφάλιαις αύτη εΐς τήν π ρ ο ο ε χ η
ε λ δ υ ν α τ ό ν συνεδρίασιν του Διοικ. Συμβουλίου καί έκθέ-
τει μεταξύ άλλων τό μέν ύτι,ήτο πρακτικώς άνέφικτος ή διενέργεια
διαγωνισμού,λόγφ του,ότι είνε έλάχιστοι αι 'Ασφαλιστικά 'Εται-

ρείται αἰτινες ἀναλαμβάνουσι τὴν κάλυψιν τοῦ κινδύνου ἐκ μηχανικῶν βλαβῶν (BETTER DE MACHINES)* τὸ δὲ ὅτι τὸ ἐπιτευχθέν ἀσφάλιστρον 5,95⁰/οο,συγκρινόμενον μὲ τὸ 3,53⁰/οο τῆς ἀναλόγου ἀσφαλίσεως παρὰ τῇ αὐτῇ ὕπαιρξι τοῦ ἀντιστοιχοῦ Μηχανικοῦ ἔξοπλισμοῦ τοῦ Υ.Η.Σ. Μέγδοβα B I N A I Ξ Y Δ Ο Γ Ο Η, "λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς σημειωθείσης ἐσχάτως ἐπὶ διεθνoῦς ἐπιπέδου σημαντικῆς αὐξήσεως τῶν ἀσφαλίσεων, τῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀντιστοιχον ἀσφάλισιν τοῦ ἠλεκτρομηχανικοῦ ἔξοπλισμοῦ τοῦ Υ.Η.Σ. Ταυρωποῦ κατὰ 6 μῆνας μακροτέρας χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλίσεως (23 μῆνες ἔναντι 17) καὶ τῶν μεγαλύτερων κινδύνων εἰς τὴν ὑπό κρίσιν περὶπτωσιν,λόγω τῆς πλέον πολυπλόκου μορφῆς, ἣν ἐμφανίζει ὁ ἠλεκτρομηχανικός ἔξοπλισμός Ἀτμοηλεκτρικοῦ Σταθμοῦ".

καὶ β) Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσανσιν συζήτησιν τῆς 24-11-1960 ὁ Π.Γουναράκης ἐδικαιολόγησε τὴν τε παράλειψιν τῆς δημοπρασσίας καὶ " τ ὁ α ἰ σ θ η τ ῶ ς ὑ ψ η λ ὅ τ ε ρ ο ν",ὡς παρεδόχθη,ἀσφάλιστρον τοῦ 5,95⁰/οο ἔναντι τοῦ ὡς εἴρηται 3,53⁰/οο, μὲ τὰ αὐτὰ ἐπιχειρήματα,ὅτινα ἐπικαλέσθη ὁ Γ.Πεζόπουλος,ὅν τῇ προσέθηκῃ,ὅτι ἂν ἀπεφασίζετο ἡ δημοπρασία ἀπὸ τοῦ Διοικ.Συμβουλίου,οὐδ' ἐδημιουργεῖτο μὲν περιπλοκή "διότι ἐντός ὀλίγου θα ἀρχίσουν νὰ καταφθάνουν εἰς τὸ ἐργοστάσιον τμήματα τοῦ ἔξοπλισμοῦ". Διὰ κακὴν ὁμῶς τύχην τῆς ALLIANZ,τῆς ALSTHOM καὶ τῶν ἐκθύμων συνηγόρων των Π.Γουναράκη καὶ Γ.Πεζόπουλου,εὐρέθη εἰς τὸ Διοικ.Συμβούλιον ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ Διευθυντής τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἀλλάδος Μίνως Δεβῆς,εἰς ὃν κατὰ τὴν ἀπὸ 5-4-63 ἔνορκον κατάθεσιν του ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν πρῶτον μὲν τὸ ἀσφάλιστρον,τὸ ὁποῖον ἐθεώρησεν "ὕψη-

9 57 17

λόν", βεδομένου μάλιστα, ότι η πληρωμή αὐτοῦ θά ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἐν-
νόρξεως τῆς ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῆς συνολικῆς ἀξίας τῶν μηχανημάτων
ἐκ δραχ. 460.000.000 περίπου, ἂν καὶ ἡ παράδοσις αὐτῶν θά ἐγένετο
βαθμιαίως καὶ τμηματικῶς· δευτέρον δὲ τὸ γεγονὸς, ὅτι δὲν ἔγεινε
ὁ ἡ μ ο π ρ α σ ῖ α Τρίτον, ὅτι δὲν προεβλέπετο εἰς τὴν
ἀσφάλειν ταύτην ἐπιστροφή μέρους τῶν ἀσφαλιστρῶν εἰς τὴν Δ.Σ.Η.
(RISTOURNE)", ὡς ἐγένετο εἰς πᾶσαν ἀσφάλειν κατὰ τὴν ἐκ τῆς ἐν τῇ
Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος ὑπηρεσίας του κτηθεῖσαν πεῖραν. Καὶ τέταρτον
ἠπόρησε διατῆ δὲν ἐκλήθησαν εἰς συνεργασίαν αἱ Ἀθηναῖκαί ἀσφα-
λιστικαὶ ἑταιρεῖαι, ὁπότε καὶ "μ ι κ ρ ὀ τ ε ρ ο ν ἄ σ φ ἄ λ ι σ -
τ ρ ο ν" θά ἐπετυγχάνετο καὶ "ἐν ταυτῷ θά ἀπεφυέτο κατὰ ἐν τμη-
μα καὶ ἡ ἐξαγωγή συναλλάγματος". Ὁ Γ. Παζόπουλος ἐπεκόλλεσθαι δύο
νέα ἐπιχειρήματα κατὰ τῆς δημοπρασίας, ἦτοι τὸ μὲν, ὅτι "ἦτο ἀδύνα-
τος ἡ διεξαγωγή δημοπρασίας", ἀφοῦ, ὡς ἐπεόθη "ἐκ τῶν συζητήσεων
τῆς ὁποίας ἔκαμε μὲ τὸν ἡ ο μ ι κ ὀ ν ἂ ὁ μ β ο υ λ ο ν ἦτο ἀδύ-
νατος ὁ ὁ ι α χ ω ρ ι σ μ ὸ ς" τῆς ἀσφαλίσεως διὰ τὴν περίοδον
"μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ ἐξοπλισμοῦ εἰς τὸ ἔργοτάξιον", δι' ἣν αἱ θα-
πῶναι ἐβάδυνον τὴν ΑΛΕΥΘΟΝ καὶ τοὺς οὗς ἀντεπροσώπευε προμηθευτὰς
καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως ταύτης μέχρι τῆς παραλαβῆς τοῦ ἔργου
τοιαύτην, δι' ἣν τὴν εὐθύνην ἔφερεν ἡ Δ.Σ.Η." τὸ δέ, ὅτι καὶ μὲ τὴν
δημοπρασίαν "δὲν θά ἐπετυγχάνετο καλλίτερον ἀσφαλιστρῶν". Ἐκ τῆς
περαιτέρω ἐξελίξεως τῆς ὑποθέσεως ἀ π ε ὀ ε ῖ χ θ η π ὀ σ ο ν
ἐ λ ῑ χ ι ο τ α σ ο β α ρ ἄ ῖ ο ν καὶ τὰ ἐ π ι χ ε ρ ῆ μ α τ α
τ α ὕ τ α. Τὸ ἴδιον ἐπιχείρημα τῆς ἀδυναμίας τοῦ διαχωρισμοῦ ἀντέ-
ταξεν ὁ Γ. Παζόπουλος καὶ εἰς τὴν ἑλλειψίν συμφωνίας ἐπιστροφῆς

ασφαλιστρον, τήν οποίαν ως προσέθεσεν "ασφαλῶς" ἡ ALSTHOM θά ἐπε-
δίωξε δι' ἴδιον λογαριασμόν. Εἰς τήν ἐρώτησιν διατί δέν ἐκλήθησαν
αἱ Ἑλληνικαί ασφαλιστικαί ἑταιρεῖαι ἀπήντησε ὁ Θ.Μαρκῆς, ὅτι:
Ἄ "ἐλάχισται" ασφαλιστικαί ἑταιρεῖαι ἀναλαμβάνουν ἀντ' τόν κόσμον
κάλυψιν κινδύνου μηχανικῶν βλαβῶν". Εἰς δευτέραν ἐρώτησιν, ποῦαι
εἶνε αὐται, ἠναγκάσθη ὁ ἴδιος νά δεχθῇ, ὅτι "ἐπρέπε νά ἐξακριβωθῇ
αὐτό τό ὅποσον λέγει ὁ κ.Λεβῆς". Εἰς τήν ἰδίαν δύσκολον θέσιν πε-
ριήλθον καί οἱ Π.Γουναρῆκης καί Γ.Πεζόπουλος, ὁ μὲν πρῶτος διότι
ὑποστήριξας, ὅτι ἂν ἐκ τῆς συμβάσεως προέκυπτεν, ὅτι ἡ ἀσφάλις
ἐπρεπε νά εἶνε ἐνταῦθα τότε ἡ Δ.Β.Η. ὥφειλε νά ἐγκρίνῃ τήν σύμβα-
σιν, ἀπεγομαῶσα μέ τήν ἐρώτησιν "ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί ὀπομένει
νά κρίνῃ τό Διοικ. Συμβούλιον". Ὁ δὲ δεύτερος, διότι ἠναγκάσθη νά
ὁμολογήσῃ, ὅτι τό Διοικ. Συμβούλιον "δικαιοῦνται νά ἀπορρίψῃ τό ὑψη-
λόν ἀσφάλιστρον" καί ἐπὶ πλέον, ὅτι "εἰς τό θέματα πῶν ἀσφαλίσεων
αἰσθάνεται ἐκ τούτου μεινεκτοῦνται". Ἄν τέλει ἀνεβλήθῃ ἡ συζήτησις
"διὰ νά διευκρινισθοῦν ὅλα οἱ παράτηρήσεις τοῦ κ.Λεβῆ".

5.- α) εἰς τήν συνεδρίασιν τῆς 25-1-1961, ἣν ἐζήτησε κα-
τεσκευασμένως ὁ Γ.Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 550/24-1-61 σημειώμα-
τός του, "διὰ νά λάβῃ τό Διοικ. Συμβούλιον σχετικήν ἀπόφασιν, ἥτις
κατέστη ἤδη π ο λ ῦ ἔ π ε ρ ὶ ο υ α", συνεζητήθη ἡ ἀπὸ 23-1-61
προσφορά τῆς Ἑλληνικῆς Ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας "Ἀσπίς-Πρόνοια",
δι' ἧς ἀνελάμβανεν αὕτη τήν ἐν λόγῳ ἀσφάλισιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὑφ'
οὺς καί ἡ ALLIANZ ὕρους μέ ἀντασφάλισιν κατὰ 99% ἀπὸ ἑνδεκα ἄλλο-
δαπῆς ἑταιρείας καί ἀσφάλιστρον 5.40⁰/οο, συναγόμενον ὠφέλειαν

8 Στ. Α

διὰ τὴν Δ.Δ.Η. 250.000 δραχμῶν. Κατὰ τὴν συζήτησιν διεπιστώθη, ὅτι τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν εὐθύνην διὰ τὴν παραιοθετοῦσαν εἰς τὸ Διοικ. Συμβούλιον ἀνακριβῆ διαβεβαίωσιν, ὅτι αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀσφαλιστικαὶ ἑταιρεῖαι δὲν ἀνελάβανον τὴν κάλυψιν τοῦ κινδύνου ἐκ μηχανικῶν βλαβῶν, εἶχεν ὁ Θ. Μοκρῆς (σελ. 36), ὁ ὁποῖος καὶ διὰ τοῦτο ἔσπευσε νὰ εἰσπηγῇ τὴν ἀνθέσειν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν μειοδότησαν ἑταιρείαν "Ἀσπίς-Πρόνοια". Τοῦτο δὲν ἀπεδέχθη ὁ Γ. Πεζόπουλος ἐκ τοῦ φόβου τῶν σχολίων, τὰ ὅποια θὰ ἐδημιουργοῦντο λόγῳ τῆς ἀνθέσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς μίαν Ἑλληνικὴν ἀσφαλιστικὴν ἑταιρείαν ὡς ἐκ διαγωνισμοῦ. Τὰ σχόλια ταῦτα θὰ ἀπεφεύγοντο κατ' αὐτόν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀνθέσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν ALLIANZ, διότι "ὑποτίθεται", ὅτι ἡ ALLTHOM, ἣτις εἶχεν ἐκ τῆς συμβάσεως τὴν πρωτοβουλίαν, ἠρεύνησεν ὅλας τὰς ἄλλας περιπτώσεις ἐν Γαλλίᾳ". Ὁ Π. Γουνωράκης διετύπωσε τὴν γνώμην, ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ματαιωθῇ ἡ σύμβασις μετὰ τῆς ALLIANZ διὰ μίαν τὴν σ ο ν μ ι κ ρ ῆ ν χρηματικὴν διαφοράν, δεδομένου, ὅτι αἱ περαιτέρω διαπραγματεύσεις θὰ ἐπέφερον ὑπάλειαν χρόνον, "ὁ ὁποῖος εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶνε πολὺ τιμωρ". Τὴν πρότασιν τοῦ Μ. Λεβῆ, ὅπως κληθῶσιν αἱ Ἑλληνικαὶ Ἀσφαλιστικαὶ ἑταιρεῖαι, ὅπως ὑποβλήωσιν ἐντὸς 5 ἡμερῶν τῆς προσφοράς των ἀπέρριψεν ὁ Γ. Πεζόπουλος, μέτῃ δὲ τὴν ἀστερίαν δικαιολογίαν, ὅτι κατὰ τὴν σύμβασιν τὴν πρωτοβουλίαν τὴν εἶχεν ἡ ALLTHOM, ἀπὸ τῆς ὁποίας καὶ ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ "νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν διεπιστώσειν, αἵτινες προέκυψαν ἐκ τοῦ ἐλέγχου". Τοῦτο καὶ ἐδέχθη τὸ Διοικ. Συμβούλιον, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ Μ. Λεβῆ, ὅστις καὶ συνάψισε τὰ συμπέραςματα τῆς συζητήσεως μέτῃ τὴν

ναυοτικήν δ'ήλωσιν "πάντως οιαδήποτε λύσεις καί ἄν προταθῇ θά τήν δεχθῶ, διότι πρὸς πείθειά ἤ τὸ νά ἀποδεῖ-
χθῇ, ὅτι ἡ ALSTHOM ἀφ' ἐλπίτο προσωπικῶς ἀπό
τήν ὑπεδύεσιν, ΠΡΑΓΜΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΑΠΕ-
ΔΕΙΧΘΗ".

β) Ὁ Γ. Πεζόπουλος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 905/3-2-61 σημειώματός
του ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ὅτι ἡ AL-
LIANZ ἐδέχθη τήν ἐπιστροφὴν (RISTOURNE) 15% τοῦ ἀσφαλιστροῦ "ἐν
περιπτώσει μὴ ἐπελεύσεως ζημίας" καί ἐπὶ πλέον ἐμέσασε τὸ ἀσφάλισ-
τρον ἀπὸ 5.95⁰/οο εἰς 5.35⁰/οο. "Βεβαίως, ὡς προσέθεσεν, "ἐν τῷ με-
ταξὺ ἐξεδηλώθη ἐνδιαφέρον ἐκ μέρους καὶ ἄλλων Ἑλληνικῶν ἀσφαλι-
στικῶν ἑταιρειῶν".

γ) Εἰς τὴν συζήτησιν τῆς 8-2-1961 ὁ Πρόεδρος Π. Γουναράκης
ἀνεγνώρισεν, ὅτι: Πρῶτον μὲν "ἡ ALSTHOM δὲν ἔκανε καλῶς τὴν δου-
λειά της, διότι ἐάν ἀρχήθην ὑπερήσκησε τὰ συμφέροντα τῆς Δ. Φ. Η.,
ἀσφαλῶς ἡ ALLIANZ θά ἔβριδε τὴν RISTOURNE ἐγκαίρως καί θά ἀπεφεύ-
γετο ἡ τολαιπωρία", δι' ὃ καί παρεκάλεσε τὸν Γεν. Διευθυντὴν "νά τὸ
σημειώσῃ ΜΕΤΑΞΥ ΠΟΛΛΩΝ ΑΔΕΩΝ τῶ ὅποια ἀσφαλῶς
ἔχει σημειώσει" εἰς βάρος τῶν Γάλλων. αὐτερον "εὐρισκόμεθα ἐλα-
φρῶς ἐκτεθειμένοι ἔναντι τῆς Ἀσπίδος-Προνοίας, ἡ ὅποια ὑπεβλήθη
εἰς κόπους καὶ ἔξοδα..." Καί "τέλος δὲν ἐπράξαμεν πᾶν ὅ, τι θά ἔ-
πρεπε νά ἔχωμεν ἔως πρόξει" καλοῦντες "καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας
ἀσφαλιστὰς". Ὁ ὅς καὶ πρότείνει τὴν ἀνάθεσιν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς
τὴν Ἀσπίδα-Πρόνοιαν, ἡ ὅποια ὡς ἀπεκαλύφθη, ἐβεβλήτωσε περαιτέρω
τοὺς ὅρους της διὰ τῆς ἀπὸ 7-2-1961 ἐπιστολῆς της καὶ νυκτερινοῦ

9 7 97

τηλεγραφήματος, αύξησας την RISTOURNE από 10 εις 15% καί μειώσας
τό ασφαλιστρον από 5.40 εις 5.30⁰/οο. Ο Γ. Πετρόπουλος δέν εὔρεν
ἄλλο τι νά εἶπῃ εἰ μή, ὅτι ὀντικανονικῶς ἡ 'Ασπίς-Πρόνοια ὑπέβαλε
τὴν νέαν προσφορὰν τῆς τὴν τελευταίαν στιγμὴν καί εἰς τὸ Διοικ.
Συμβουλίου, πρῶτα τὸ ὅποσον προεκάλυψε τὴν ὑπόμνησιν τοῦ Ν. Δεβῆ,
ὅτι καί ἡ παραλειψὶς τῆς Δ.Ε.Η. νά γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν 'Ασπίδα-
Πρόνοιαν τὴν βελτίωσιν τῶν ὁρῶν τῆς προσφορᾶς τῆς ALLIANZ ἃ π ε -
τ ἔ λ ε ι "ἀ ν ω μ α λ ῖ α ν". Ἡ τῆς ἁφορμῆς τῶν ἐπακολουθη-
σάντων δ ι α ξ ι φ ι ο μ ῶ ν, ὁ Ν. Δεβῆς ἠρώτησε σαφῶς τὸν Νομι-
νόν σύμβουλον ἂν ὑπάρχῃ διδάξεις ἐπιβάλλουσα τὴν πρόσκλησιν τῶν
'Ελληνικῶν Ἀσφαλιστικῶν ἑταιρειῶν. Τούτου καί τοῦ Γ. Πετρόπουλου,
τηρησόντων σφόδρα σιγὴν, ἀπάντησεν ὁ Π. Γουναράκης μὲ ἕν κατηγορη-
ματικὸν ἄλλὰ καί ἀπερίσκεπτον "ὄχι", συγκρουόμενον μὲ τὰς ἐντελὰς
ἐντιθέτους διατάξεις τῶν παραγράφων 5 τοῦ ἄρθρου 32 καί 4 τοῦ
ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 1023/1917 "περὶ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλί-
σεως", ὡς διεισφαθήσαν ἡ πρώτη διὰ τοῦ Ν. Δ. 20/26 Νοεμβρίου 1925,
τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀναγκινόμου 800/1937 καί 5 τοῦ Ν. Δ. 403/41 καί ἡ
δευτέρα διὰ τοῦ Ν. Δ. 20/26 Νοεμβρίου 1925, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου
3761/1929. Ἡ ἀγνοία τῶν ἀποκλειουσῶν ἐπὶ ἀπειλῇ ποινικῶν κυρώσε-
ων τὴν σύναψιν ἀσφαλίσεων ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ "κατὰ κινδύνων ὑποκειμέ-
νων ἐν ὧν ἢ ἐν μέρει εἰς πραγματοποιήσῃ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ" θεωρεῖ-
ται καί εἶνε ἀουγχώρητος, ἐν μὴ ἠπίστευτος καί ἡθελημένη, διὰ τοὺς
νομικοὺς Π. Γουναράκη καί Θ. Νικητὴν καί ἰδίᾳ διὰ τὸν δεύτερον, ὁ
ὁποῖος, κατ' ἀνάγκην ἐμελέτησε τὸ ζήτημα, ἐν ὅσῃ τῶν ἐκ τῆς θέσεώς
του ὡς νομικοῦ συμβούλου ἀπορρεόντων καθηκόντων του καί μάλιστα

του δημιουργηθέντος επί του προκειμένου θορύβου. Αξιοσημείωτον είναι, ότι υπό την πίεσιν των πραγμάτων ο μέν Γ. Μερδκούλος, λησμονών θα αρχικώς υπεστήριξε, έδόχθη νυν, ότι δέν απεικλείετο ή ανάθεσις εις την 'Ασπίδα- Πρόνοιαν, άνευ νέας ειδοποιήσεως της ΑΙΣΤΗΘΗ και της ΑΙΔΙΑΝΣ. 'Ο δέ Π. Γουναρδάκης άνεγνώρισεν, ότι, ως διηυκρινίσθη, δέν έχει σημασίαν "τό ένιατον" της ασφαλίσεως, υπέρ του όποιου είχε ταχθή αρχικώς. Τελικώς άπεφασίσθη νέα άναβολή διά την υποβολήν και άλλων 'Αλληνικων προσφορων.-

6.- Είς την συνεδρίασιν της 15-2-61 ήνοίχθησαν αι έν τω μεταξύ υποβληθεΐσαι 4 προσφοραί 'Αλληνικων 'Ασφαλιστικων 'Εταιρειων και άνεδείχθη τελευταία μειοδότης ή 'Ασπίς-Πρόνοια άντί ασφαλίστρου, 4,15^ο/οο, άνευ όμως επιστροφής ασφαλίστρου. 'Η έντεθεν προκύψασα υπέρ της Δ.Σ.Η. ωφέλεια, δέν περιωρίζετο, ως άνακριβώς είπεν εις τό Διοικ. Συμβούλιον ό Π. Γουναρδάκης, εις δρ. 250.000 άλλά άνήρχετο εις δρ. 828.000, ως προκύπτει από τίς από 1-4-63, 8-3-63 και 5-4-63 ενόρκιους καταθέσεις των Τ. Αρυσσφίδη, 'Αλεξ. Ταμπουρλή και Νίνως Αεβή. 'Ο Ιος καταθέτει, ότι "πολλοί ασφαλισται διεμαρτυρήθησαν έντόνως τόσοον έγγραφως όσον και προφορικώς διά τόν τρόπον μέ τόν όποϊον έγεινεν ό ως άνω διαγωνισμός (έξασήμερος προθεσμία πρός υποβολήν προσφορων και δι' δι' ασφαλίαν έντικειμένου 460.500.000 περίπου κ.λ.κ.) και κατολήγει έν συμπεράσματι εις τό, ότι "ή όλη έν προκειμένω έέργεια της Δ.Σ.Η. έσ' α' χ' ο' λ' ι' δ' - ο' θ' η' δ' υ' ο' μ' ε' ν' έ' σ' τ' α' τ' α' υπό της 'Ασφαλιστικής 'Αγορας".

8 57 33

Καί ὁ τρίτος ἐκφράζει τήν ἐκπληξιν καί τήν θλίψιν του, δι' ὅσα "περίεργα" καί ἐνίοτε "μὴ ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰ πράγματα" ἐλέχθησαν ἀπὸ τοὺς Γ.Πεζόπουλον, Π.Γουνάρηκην καί Θ.Μακρῶν (ὄρα πλεονα εἰς σελ.47-50) καί ἐν τέλει δηλοῖ: "τὰ ὅσα ἐξέθεσα νομίζω, ὅτι δὲν χρειάζονται περαιτέρω σχόλια. Τὰ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΟΗΘΕ εἶνε δυνάτον νὰ δεικνύσῃ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀποτυχία". Περιοσώτερον ἐγγλωττός ὑπῆρξεν ἡ κατὰ τὸ τέλος τῆς συνεδριόσεως τῆς 15-2-61 ὑποβληθεῖσα ἐπίμονος ἀλλὰ καί εἰρηνική ἐρώτησις τοῦ Μ.Λεβή πρὸς τόν Γ.Πεζόπουλον "ἐάν ἔπαυεν ἡ οὐλοῦσα ἡ εἰσαήγησις τοῦ τελευταίου περὶ ἀνασθεώσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν ALLIANZ".-

7.- Ἐκ τῶν προαναπτυχθέντων προκύπτουσι τὰ ἑξῆς συμπεράσματα:

α) Λέν δὲ εἰλήθη πραγματικὸς διαγωνισμὸς εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἔργων Μεγάρων, ἃν καί ὡς ἀπεδείχθη, ἦτο καί ἐφικτός καί ἐπιβεβλημένος καί ὅτι καί μεταξὺ μεμονωμένων ασφαλιστικῶν εταιρειῶν. Ἡ διεξαγωγή του θὰ ἐξασφάλιζε σημαντικῶς κατώτερον ἀσφαλιστρον, δεδομένου, ὅτι διὰ πρὸ χειρὸς συναγωνισμοῦ ἐπὶ τῆς ἀσφαλίσεως ἡτολεμαῖδος ἐπετεύχθη μείωσις τοῦ συνολικοῦ ἀσφαλιστροῦ τῶν δρ.2.700.000 κατὰ 828.000, ἥτοι κατὰ 30% περίπου. Ἐπὶ πλέον δέ καί τὴν περίφημον RISTOURNE, ἥτις δὲν ἀπεκλείετο, ἀλλ' ἦτο συνήθης καί ἐπὶ μεγάλων ἔργων.

β) Ἡ ἀνύμωλος ὅρον καί ὑποκτος ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως ἐξυ-

πακούει είτε μυστικήν σύμφωνόν πρό της υπογραφής του άρχικοῦ ασφαλιστηρίου, είτε περίθωρια του ασφαλιστηρίου δικαιολογούντα τήν γενομένην χαριστικήν πρός τήν ΟΙ-ΟΟ παραχώρησιν τῶν 'ασφαλιστῶν. Τό πρῶτον πιθανολογεῖται τό μὲν ὅτι τοῦ ἄνωγμένου καί οἰονεὶ συνωμοτικοῦ τρόπου τῆς υπογραφῆς καί ἀποκρύψεως τοῦ προσθέτου συμφώνου· τό δέ ἐκ τοῦ πασιδόλου γεγονότος, ὅτι εἰς τό ἐμπόριον δέν συνειθίζονται αἱ ὠρεαί, οὐδ' ἐπομένως καί αἱ ἀσφαλίσεις ἄνευ ἑνταλλαγματῶν, πρόκειμένου μάλιστα περί καλύψεως κινδύνου ἐκ κακοτεχνιῶν, ὄντος προφανῶς πιθανωτέρου ἀλλά καί εὐρυτέρου πεντός ἄλλου ὑπό ἔποψιν ἐκτάσεως ἐνδεχομένων συνεπειῶν. Ὡς ἄλλου ἡ ἐπέκτασις αὕτη δέν συνέφερε τήν Δ.Δ.Η., καθ' ὅσον οὐδεὶς ἐμπιστεύεται ἐργολάβον, ὁ ὁποῖος οὐδέν θά εἶχε νά φοβηθῇ ἀπό τῶ πιθανῶ ἀφάματό του.

γ) Οἱ Γ. Μεδούπουλος καί Π. Γουνανάκης ἐν μέρει, ὅχι μόνον δέν ἐφρόντισαν, ὅπως διὰ δημοκρασίας ἐπιτύχωσι συμφερότερό διὰ τήν Δ.Δ.Η. ασφαλιστρά, ἀλλά καί παρέλειψαν νά ἐνημερώσωσιν ἐγκαίρως τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καί ὅπερ σπουδαιότερον, πρόσχον ἐν πολλοῖς ἀνακριβεῖς εἰς αὐτὰ πληροφορίας, ὡς περί τοῦ ὅτι δέν ἐκάλυπτον αἱ Ἑλληνικαὶ ἀσφαλιστικαὶ ὑπαιρεταὶ τόν κίνδυνον ἐκ μηχανικῶν βλαβῶν, δέν ὑπῆρχε νόμος καθιστῶν ὑποχρεωτικῆς τῆς εἰς αὐτῆς ἀσφαλίσεις, δέν ἦτο δυνατός ὁ διαγωνισμός, οὐδὲ θά ἐπέφερε διάφορα ἀποτελέσματα, δέν ἦτο δυνατός ὁ διαχωρισμός ὡς πρός τό βαρὺν τήν Δ.Δ.Η. τμήμα τῆς ἀσφαλίσεως, δέν συνειθίζετο εἰς τήν προκειμένην περίπτωσιν RISTOURNΕ κα.λ.π. Διὰ τῆς παραλείψεως καί ἀνακριβεῖας ταύτας εἶνε ἐν μέρει ὑπεύθυνος καί ὁ Θ. Μαρῆς.

Σ 7. 7

δ) Οί Γ.Πεζόπουλος καί Π.Γουναρίκης ένδιεφέρθησαν, ό πρώτος περισσότερο, ύπέρ τής ΑΙΣΤΗΘΗ καί τής ΑΛΛΙΑΝΖ κατό τρόπον δη-
μιουργήσαντα παρεξηγήσεις καί σχόλια. Καί ένώ ήρνήθησαν τήν χορή-
γησιν τής ζητηθείσης πενθημέρου προθεσμίας προς διεξαγωγήν ενός
ύποτυπώδους διαγωνισμού, συνεζήτηουν τό θέμα επί 83 ήμέρας.

ε) Ήνε λίαν πιθανόν, τής διαταχθείσης καί ένεργηθείσης πραγμα-
τογνωμοσύνης ούδέν ύποπτον στοιχείον εκ τών οικείων βιβλίων δια-
κιρτώσεως, ότι καί εις τας άσφαλίσεις τής Δ.Β.Η. έτηρήθη "ή συνη-
θεστέτη παράδοσις" τών "ασφαλιστικών ύπαιρειών τ ή ς χ ο ρ η -
γ ή σ ε ω ς" π ρ ο μ η θ ε ί α ς. Α ί ο χ ε τ ι κ α ς ύ π ό -
ν ο ι α ι β α ρ ύ ν ο υ σ ι ν ο ύ τ ο υ ς Γ.Πεζόπουλον, Π.Γουναρίκην, Ι.
Τσιμπούκην καί Τ.Χρυσόφίδην. Πάντως καί τυχόν μή άποδεικνυομένου
του δόλου, είνε ύπεύθυνοί οί δύο πρώτοι διό τήν εκ βαρυτέτης άμε-
λεias τών άπειληθείσαν εις βόρος τής Δ.Β.Η. ζημίαν τών δραχμών
828.000, ή οπού άσφαλώς θά επήρχετο άνευ τής παρεμβάσεως του Μ.
Δεβή. -

[Signature]

[Signature]

[Signature]